

შოთა რუსთაელის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

დამატებითი (minor) პროგრამა

აღმოსავლური ფილოლოგია

ქუთაისი

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: აღმოსავლური ფილოლოგია

უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური: ბაკალავრიატი

საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი: დამატებითი

სწავლების ენა: ქართული

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით:

პროგრამის ფორმატში სტუდენტმა უნდა დაამუშავოს შეთავაზებული სასწავლო კურსები და დააგროვოს 60 კრედიტი ბაკალავრის ხარისხის მისაღებად აუცილებელი 240 კრედიტიდან. დანარჩენი - 180 კრედიტი სტუდენტმა უნდა ძირითადი (Mijor) პროგრამიდან.

დამატებითი პროგრამის კურიკულუმი სასწავლო დისციპლინათა 2 კატეგორიას მოიცავს:

1. პროგრამის სავალდებულო კურსი – 5 კრედიტი
2. სპეციალიზაციის კურსები - 55 კრედიტი

პროგრამის მიზანი:

საქართველოს ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებთან (არაბული, ირანული და თურქული სამყაროები) ისტორიული და თანამედროვე მჭიდრო პოლიტიკურ-ეკონომიკური ურთიერთობა ჩვენი ქვეყნისათვის აღმოსავლური ფილოლოგიის დარგებს აქტუალურსა და სტრატეგიულად მნიშველოვანს ხდის.

აღმოსავლური ფილოლოგია (არაბული ფილოლოგია, თურქული ფილოლოგია და სპარსული ფილოლოგია) ისტორიულ-ფილოლოგიური მიმართულებების კომპლექსური დარგია, რომელიც ერთი ობიექტის – აღმოსავლეთის (ახლო აღმოსავლეთის: არაბული სამყაროს, თურქეთისა და ირანის), მისი წარსულისა და აწმყოს გარშემო ერთიანდება.

აღმოსავლური ფილოლოგიის საბაკალავრო დამატებითი პროგრამის მიზანია, მოამზადოს აღმოსავლური ფილოლოგიის სპეციალისტები არაბული ფილოლოგიის, თურქული ფილოლოგიისა და სპარსული ფილოლოგიის მიმართულებით; თანამედროვე ენათმეცნიერებისა და ლიტერატურათმცოდნეობის დონის შესაბამისად შეასწავლოს სტუდენტებს ერთ–ერთი აღმოსავლური ენა (არაბული, თურქული, სპარსული) და ლიტერატურა.

სწავლის შედეგები:

- **ცოდნა და გაცნობიერება:** პროგრამის კურსდამთავრებული ფლობს პრაქტიკულ ცოდნას ერთ–ერთ ადმოსავლურ ენაში (არაბული, თურქული, სპარსული);
აქვს საბაზისო ცოდნა:
 - 1) ერთ–ერთი ადმოსავლური ენის ფონეტიკაში, მორფოლოგიაში, სინტაქსსა და ლექსიკოლოგიაში;
 - 2) ადმოსავლური ლიტერატურისა (არაბული, თურქული, სპარსული) ისტორიის და გენეზისის შესახებ;
 - 3) ადმოსავლური (არაბული/თურქული/სპარსული) ლიტერატურული ნიმუშების ენობრივი სირთულეების შესახებ;
 - 4) მახლობელი ადმოსავლეთის ხალხთა ისტორიის და კულტურის ისტორიის საკითხებისა და ძირითადი ტენდენციების შესახებ;
 - 5) კურსდამთავრებულს გაცნობიერებული აქვს ადმოსავლური ფილოლოგიის დარგების (არაბული ფილოლოგია, თურქული ფილოლოგია, ირანული ფილოლოგია) მნიშვნელობა ქართული ენისა და კულტურის ისტორიის შესწავლისათვის.
 - 6) ისლამის ისტორიისა და სოციალური ინსტიტუტის, შუა საუკუნეებისა და თანამედროვე ისლამის მიმდინარეობების, ისლამური დოგმატიკისა და შარიათის ზოგად საკითხებზე;
 - 7) ახლო ადმოსავლეთის ხალხთა რელიგიური, ეროვნული და ყოფითი თავუსებურებების შესახებ.
- **ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი:**
 - 1) კურსდამთავრებულს შეუძლია რომელიმე ადმოსავლურ (არაბული, თურქული, სპარსული) კომუნიკაცია, ენის პრაქტიკული გამოყენება წერილობითი კორესპოდენციისა და ზეპირმეტყველების მიზნებისათვის. მას აქვს საუბრის წარმართვის უნარ-ჩვევები.
 - 2) შესწევს ადმოსავლური ენიდან ქართულად და პირიქით მარტივი ან საშუალო სირთულის სხვადასხვა ტიპის ტექსტების გაგების, ანალიზის, თარგმნის, ინტერპრეტაციისა და რეპრეზენტაციის უნარი.
 - 3) ერთ–ერთი ადმოსავლური ენის (არაბული, თურქული, სპარსული) ლექსიკონებზე მუშაობის უნარი.
 - 4) ხელმძღვანელობის პირობებში ენობრივი და ლიტერატურული მონაცემების შერჩევის, ფორმულირებისა და გამოყენების უნარს პრობლემის გადასაჭრელად; ინფორმაციის ეფექტურად მოპოვების უნარს როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან, მათ შორის ინტერნეტის გამოყენებით;
 - 5) შეუძლია დამოუკიდებელი ანალიტიკური უნარის გამომუშავება შესაბამის დარგობრივ სფეროში;

- 6) ლიტერატურის მცოდნეობით, ლინგვისტურ და ისტორიულ-კულტუროლოგიურ კონტექსტში დარგობრივი მონაცემების გააზრების, შეფასებისა და ანალიზის უნარი.
- 7) ახლო აღმოსავლეთის ხალხთა რელიგიური, ეროვნული და ყოფითი თავისებურებების გათვალისწინება სტუდენტს დაეხმარება ენის პრაქტიკულად გამოყენებისა და სწორი წერილობითი თარგმანის შესრულებაში.

- **დასკვნის უნარი:**

კურსდამთავრებულს გამომუშავებული აქვს:

- 1) დარგობრივი ინფორმაციის: ენობრივი სტრუქტურის, ლიტერატურის და ისტორიული ფაქტების კრიტიკული შეფასებისა და სინთეზური მეთოდის გამოყენებით დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბების უნარი.
- 2) აღმოსავლური ფილოლოგიის (არაბული ფილოლოგიის, თურქული ფილოლოგიის, სპარსული ფილოლოგიის) ლინგვისტური და ლიტერატურული პრობლემის ზოგადლინგვისტური და ლიტერატურის თეორიის მონაცემების კონტექსტში გააზრების, ახსნისა და სათანადო დასკვნების გამოტანის უნარი.
- 3) აღმოსავლური (არაბული/თურქული/სპარსული) ენის გრამატიკისა და ლინგვისტური ტიპოლოგიის მონაცემების ზოგადფილოლოგიურ ასპექტში შეჯამების უნარი.

- **კომუნიკაციის უნარი:**

- 1) სტუდენტს შეუძლია ჯგუფური მუშაობისას და დისკუსიაში მიღებული მონაცემების ლოგიკურად და ეფექტურად კონსტრუირება და პრეზენტაცია; თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება დარგობრივ სფეროში. ერთ-ერთი აღმოსავლური (არაბული, თურქული, სპარსული) ენაზე კომუნიკაციის წარმართვა, კამათში ჩართვა და ა.შ. (ენის პრაქტიკული ფლობა). დავალების ლოგიკურად ჩამოყალიბება და მისაღები ფორმით გადმოცემა; სიტუაციაში ადაპტირების უნარი.
- 2) ახლო აღმოსავლეთის ხალხთა რელიგიური, ეროვნული და ყოფითი მონაცემების გათვალისწინებით სიტუაციაში სწორი ორიენტაციის უნარი.

- **სწავლის უნარი:**

- 1) კურსდამთავრებულს შეუძლია საკუთარი სწავლის პროცესის თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად შეფასება, შემდგომი სწავლის საჭიროებების სწორად დადგენა; მას აქვს საკუთარი შესაძლებლობების თვითშეფასების, ლინგვისტური და ლიტერატურული მოვლენების/პროცესების შეფასებისა და ანალიზის, ისტორიული ფაქტების განზოგადებისა და ისტორიულ კონტექსტში განხილვის, არგუმენტირების, კრიტიკული შეფასების, სამუშაო დროის დაგეგმვის, ორგანიზებისა და დამოუკიდებელი მუშაობის უნარი;
- 2) ჯგუფში მუშაობის უნარი;

- 3) სწავლისა და ცოდნის მუდმივი განახლების უნარი;
- 4) პროფესიული კამათის უნარ-ჩვევები.

- **ღირებულებები:**

- 1) სტუდენტი მონაწილეობს ღირებულებების ფორმირების პროცესში პროფესიულ კამათში ეთიკის დაცვით. მას აქვს აღმოსავლური და ქართული კულტურების ერთმანეთთან მიმართების გათვალისწინებით კომუნიკაციაში ტოლერანტული ღირებულებების განსაზღვრის უნარი.
- 2) ახლო აღმოსავლეთის ხალხებთან ურთიერთობის პროცესს ხშირად აფერხებს მათი მენტალიტეტისა და ფსიქოლოგიის, ტრადიციული ღირებულებების გაუთვალისწინებლობა. აღმოსავლური ფილოლოგიის სპეციალობის სტუდენტს ამ გარემოებათა გაითვალისწინებით შეუძლია ტოლერანტული დამოკიდებულების გამოჩენა ახლო აღმოსავლეთის მრავალფეროვანი და იმავდროულად შინაგანი მთლიანობით გამორჩეული კულტურული ტრადიციის მიმართ.

საგნები	დარგობრივი კომპეტენციები		ზოგადი კომპეტენციები			
	ცოდნა და გაცნობიერება	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება	დასკვნის უნარი	komunikaciis unarebi	სწავლის უნარი	ღირებულებები
შარიათი	+	+	+			
არაბული ფილოლოგიის სპეციალიზაციის კურსები						
არაბული ენა 1	+	+				
არაბული ენა 2	+	+				
არაბული ენა 3	+	+		+	+	
არაბული ენა 4	+	+		+	+	
არაბული ენა 5	+	+		+	+	
არაბული ენა 6	+	+		+	+	
არაბული ლიტერატურის ისტორია 1	+	+			+	
არაბული ლიტერატურის ისტორია 2	+	+			+	
არაბული ლიტერატურის ისტორია 3	+	+	+		+	
არაბული ლიტერატურის ისტორია 4	+	+	+		+	+
არაბული ქვეყნების ისტორია	+	+			+	
თურქული ფილოლოგიის კურსები						
თურქული ენა 1	+	+				
თურქული ენა 2	+	+				
თურქული ენა 3	+	+		+	+	
თურქული ენა 4	+	+		+	+	
თურქული ენა 5	+	+		+	+	
თურქული ენა 6	+	+		+	+	
თურქული ლიტერატურის ისტორია 1	+	+			+	
თურქული ლიტერატურის ისტორია 2	+	+			+	

თურქული ლიტერატურის ისტორია 3	+	+	+		+	
თურქული ლიტერატურის ისტორია 4	+	+	+		+	+
თურქეთის ისტორია	+	+			+	
სპარსული ფილოლოგიის კურსები						
სპარსული ენა 1	+	+				
სპარსული ენა 2	+	+				
სპარსული ენა 3	+	+		+	+	
სპარსული ენა 4	+	+		+	+	
სპარსული ენა 5	+	+		+	+	
სპარსული ენა 6	+	+		+	+	
სპარსული ლიტერატურის ისტორია 1	+	+			+	
სპარსული ლიტერატურის ისტორია 2	+	+			+	
სპარსული ლიტერატურის ისტორია 3	+	+	+		+	
სპარსული ლიტერატურის ისტორია 4	+	+	+		+	+
ირანის ისტორია	+	+			+	

დამატებითი სპეციალობა (minor): აღმოსავლური ფილოლოგია

1. არაბული ფილოლოგია
 2. თურქული ფილოლოგია
 3. სპარსული ფილოლოგია
- სასწავლო გეგმა

კოდი	კურსი	ESTC	სკ.	ლ./პრ./ დაბ.	სემესტრი							
					I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
პროგრამის სავალდებულო კურსები 5 ESTC												
	შარიათი	5	2	15/15/95			*					
არაბული ფილოლოგიის სპეციალიზაციის სავალდებულო კურსები 50 ESTC												
	არაბული ენა 1	5	4	0/60/65			*					
	არაბული ენა 2	5	4	0/60/65				*				
	არაბული ენა 3	5	4	0/60/65					*			
	არაბული ენა 4	5	4	0/60/65						*		
	არაბული ენა 5	5	4	0/60/65							*	
	არაბული ენა 6	5	4	0/60/65								*
	არაბული ლიტერატურის ისტორია 1	5	2	15/15/95					*			
	არაბული ლიტერატურის ისტორია 2	5	2	15/15/95						*		
	არაბული ლიტერატურის ისტორია 3	5	2	15/15/95							*	
	არაბული ლიტერატურის ისტორია 4	5	2	15/15/95								*
	არაბული ქვეყნების ისტორია	5	2	15/15/95				*				
თურქული ფილოლოგიის სპეციალიზაციის კურსები												
	თურქული ენა 1	5	4	0/60/65			*					
	თურქული ენა 2	5	4	0/60/65				*				
	თურქული ენა 3	5	4						*			
	თურქული ენა 4	5	4	0/60/65						*		
	თურქული ენა 5	5	4	0/60/65							*	
	თურქული ენა 6	5	4	0/60/65								*
	თურქული ლიტერატურის ისტორია 1	5	2	15/15/95				*				

თურქული ლიტერატურის ისტორია 2	5	2	15/15/95						*		
თურქული ლიტერატურის ისტორია 3	5	2	15/15/95							*	
თურქული ლიტერატურის ისტორია 4	5	2	15/15/95								*
თურქეთის ისტორია	5	2	15/15/95				*				
სპარსული ფილოლოგიის სპეციალიზაციის კურსები											
სპარსული ენა 1	5	4	0/60/65			*					
სპარსული ენა 2	5	4	0/60/65				*				
სპარსული ენა 3	5	4	0/60/65					*			
სპარსული ენა 4	5	4	0/60/65						*		
სპარსული ენა 5	5	4	0/60/65							*	
სპარსული ენა 6	5	4	0/60/65								*
სპარსული ლიტერატურის ისტორია 1	5	2	15/15/95					*			
სპარსული ლიტერატურის ისტორია 2	5	2	15/15/95						*		
სპარსული ლიტერატურის ისტორია 3	5	2	15/15/95							*	
სპარსული ლიტერატურის ისტორია 4	5	2	15/15/95								*
ირანის ისტორია	5	2	15/15/95				*				

- **სტუდენტთა შეფასების სისტემა**

სტუდენტთა მიღწევების შეფასება ხდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის №3 და 2009 წლის 21 სექტემბრის №785 ბრძანებებით განსაზღვრული შემდეგი პუნქტების გათვალისწინებით:

1. კრედიტის მიღება შესაძლებელია მხოლოდ სტუდენტის მიერ სილაბუსით დაგეგმილი სწავლის შედეგების მიღწევის შემდეგ, რაც გამოიხატება მე-6 პუნქტის “ა” ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ერთ-ერთი დადებითი შეფასებით.

2. დაუშვებელია სტუდენტის მიერ მიღწეული სწავლის შედეგების ერთჯერადად, მხოლოდ დასკვნითი გამოცდის საფუძველზე შეფასება. სტუდენტის გაწეული შრომის შეფასება გარკვეული შეფარდებით უნდა ითვალისწინებდეს:

ა) შუალედურ შეფასებას;

ბ) დასკვნითი გამოცდის შეფასებას.

3. სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება 100 ქულის ტოლია.

4. დასკვნითი გამოცდა არ უნდა შეფასდეს 40 ქულაზე მეტით.

5. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება 51 ქულა.

6. შეფასების სისტემით დასაშვებია:

ა) ხუთი სახის დადებითი შეფასება:

ა.ა) (A) ფრიადი - მაქსიმალური შეფასების 91% და მეტი;

ა.ბ) (B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90%;

ა.გ) (C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80%;

ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70%;

ა. ე) (E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60%;

ბ) ორი სახის უარყოფითი შეფასება:

ბ.ა) (FX) ვერჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50%, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება.

ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 40% და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

7. მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული შეფასებების მიღება ხდება შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის შეფასების დაჯამების საფუძველზე.

8. სტუდენტს დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს იმავე სემესტრში.

დასკვნით და შესაბამის დამატებით გამოცდას შორის შუალედი უნდა იყოს არანაკლებ 10 დღისა.

სასწავლო კურსში სტუდენტის მიღწევების შეფასების დამატებითი კრიტერიუმები განისაზღვრება შესაბამისი სილაბუსით.

პროგრამის განხორციელებათვის აუცილებელი ადამიანური და მატერიალური რესურსი:

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის დეპარტამენტს ჰყავს მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები: 12 მეცნიერებათა დოქტორი და 9 სპეციალისტი, მათ შორის 2 სრული პროფესორი, 3 ასოცირებული პროფესორი, 3 ასისტენტ პროფესორი, 2 მასწავლებელი და 11 მოწვეული სპეციალისტი.

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის დეპარტამენტი აღჭურვილია სასწავლო პროცესისათვის საჭირო საშუალებებით: 4 კაბინეტი, 5 კომპიუტერი, 2 ქსეროქსი, 2 სკანერი, 4 პრინტერი, სახელმძღვანელოები, სამეცნიერო პერიოდული გამოცემები.

სტუდენტს შეუძლია გაიაროს მოკლე და გრძელვადიანი სტაჟირება შესაბამის ქვეყნებში (ეგვიპტე, თურქეთი, ირანი და სხვ.).

საქართველოში თურქეთის საელჩოსა და ეგვიპტის საგარეო საქმეთა სამინისტროსთან არსებული ტექნიკური თანამშრომლობის ფონდის დაფინანსებითა და მხარდაჭერით აწესდის აღმოსავლეთმცოდნეობის დეპარტამენტში მოვლენი არიან თურქული და არაბული ენის თურქი და არაბი (ეგვიპტელი) მასწავლებლები.

პროგრამის სასწავლო პროცესი უზრუნველყოფილია კეთილმოწყობილი კაბინეტებით, აუდიტორიებით, კომპიუტერული ცენტრებით, შესაბამისი საბიბლიოთეკო ფონდებით (წიგნადი, ციფრული). ყველა სტუდენტისათვის ხელმისაწვდომია საბიბლიოთეკო ფონდები და პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსების შესაბამისი მონაცემთა ბაზები.